

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 20. november 2023
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Luna Amelia Pedersen
Eggert
Sagsnr.: 2023-07479
Dok.: 3017259

UDKAST TIL TALE

Til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål C - E fra Folketingets Udvalg for Digitalisering og It om an- sigtsgenkendelse

Samrådsspørgsmål C

Vil ministeren redegøres for Regeringens holdning til myndigheders brug af ansigtsgenkendelsesteknologi, herunder i kameraer i det offentlige rum? Med spørgsmålet spørges der ikke indtil status quo, men til regeringens politiske holdning, da regeringen indtil nu ikke har fastlagt en politisk holdning.

Samrådsspørgsmål D

Vil ministeren redegøre for, hvorfor Rigspolitiet i besvarelse af REU alm. del – spm. 1222, folketingsåret 2022-23, 2.samling, endnu ikke kan oplyse, i hvilket omfang de anvender ansigtsgenkendelsesteknologi, når der på et tidligere samråd i 2018 blev nævnt at politiet ikke gør brug af teknologien (jf. » Pape afviser blankt: Politi bruger ikke ansigtsgenkendelse«, Jyllands-Posten, den 23. august 2018?

Samrådsspørgsmål E

Tidligere justitsminister Søren Pape Poulsens lovede under besvarelsen af REU alm. del - samråd AÅ og BA i folketingsåret 2017-18, at Folketinget vil blive inddraget i en eventuel beslutning om at udvide brugen af ansigtsgenkendelse (kl. 13.10). Vil ministeren redegøre for, om Folketinget er eller vil blive inddraget som lovet af den tidligere justitsminister? Jf. Retsudvalget - 23-08-2018 : Åbent samråd med justitsministeren om Politiets brug af ansigtsgodkendelse / Folketinget (ft.dk) (kl. 13.10).

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Lisbeth Bech-Nielsen (SF).

[Indledning]

Tak for ordet og for spørgsmålene.

Lad mig indlede med at adressere spørgsmålet om Folketingets inddragelse i overvejelser vedrørende udvidet brug af ansigtsgenkendelsesteknologi.

Tilbage i 2018 redegjorde den daværende justitsminister for politiets anvendelse af ansigtsgenkendelsesteknologi – som på det tidspunkt også omfattede de såkaldte ABC e-gates i lufthavnene. Den daværende minister nævnte også, at Nationalt Cyber Crime Center (NC3) havde iværksat et forsøg, hvor man undersøgte muligheden for digital offergenkendelse i sager om seksuelt misbrug af børn.

Efterfølgende har vi talt om ansigtsgenkendelse bl.a. i regi af den digitale tryghedspakke og senest i forbindelse med forhandlingerne om bandepakken.

Så der har været løbende politiske drøftelse om spørgsmålet om ansigtsgenkendelse. Og som det fremgår af de svar, der er blevet sendt over til Folketinget, anvendes ansigtsgenkendelsesteknologi i meget, meget begrænset omfang hos de retshåndhævende myndigheder.

[Generelt om emnet]

Ansigtsgenkendelse er et spændende og vigtigt emne. Det er også et meget bredt emne, og der er tale om en teknologi, der kan benyttes på mange forskellige måder.

Ansigtsgenkendelse er f.eks. et praktisk redskab, som mange af os måske kender som en sikkerhedsforanstaltning, f.eks. når vi låser vores telefoner op. Det er også en teknologi, der kan bruges til at identificere personer i realtid via kameraer i det offentlige rum. Anvendelsen af ansigtsgenkendelse spænder altså principielt fra, at man låser sin iPhone op – hvilket de fleste af os vel ikke bekymrer os så meget over – til en dystopi, hvor alle overvåges hele tiden i det offentlige rum.

Det er altså fuldstændig afgørende, at vi er præcise, når vi taler om ansigtsgenkendelse. Altså hvilken anvendelse af ansigtsgenkendelse vi konkret taler om, hvad er formålet, og hvor på spektret befinder vi os?

Derfor er min holdning heller ikke et klart ja eller et klart nej. Der er også her behov for en mere nuanceret tilgang.

Helt overordnet er min holdning, at vi skal bruge ansigtsgenkendelsesteknologi, hvis fordelene overstiger ulem-

perne. F.eks. er der ingen tvivl om, at ansigtsgenkendelsesteknologi i visse tilfælde vil kunne hjælpe politiets efterforskning, men det er samtidig afgørende, at anvendelsen ikke sker på en måde, der risikerer at indskrænke vores grundlæggende rettigheder, ikke mindst retten til privatliv.

[Samrådsspørgsmål C]

Med **samrådsspørgsmål C** spørges der til regeringens politiske holdning til offentlige myndigheders brug af ansigtsgenkendelsesteknologi, herunder i kameraer i det offentlige rum.

Ansigtsgenkendelse er grundlæggende en teknologi, hvor man bruger biometriske data – f.eks. ansigtsbillede – til entydigt at identificere en fysisk person.

Der er tale om en teknologi, som kan bruges til alt fra sammenligning af et ansigtsbillede én til én til sammenligning af et ansigtsbillede med en større mængde data (såkaldt én til mange-sammenligning) til sammenligning i realtid op i mod flere databaser.

Teknologien bruges f.eks. med henblik på verifikation, når et ansigtsbillede matches med oplysninger, der er lag-

ret som biometrisk data, f.eks. i en telefon eller et pas (såkaldt én til én-sammenligning).

Ved sammenligning af et ansigtsbillede med en større mængde fotos bruges teknologien derimod med henblik på identifikation (såkaldt én til mange-sammenligning).

I forhold til de retlige rammer, er der i lovgivningen forskel på, hvilke offentlige myndigheder vi har med at gøre.

Når det angår offentlige myndigheder i almindelighed er behandlingen af personoplysninger reguleret af databeskyttelsesforordningen og -loven.

Når det angår de retshåndhævende myndigheder – altså: bl.a. politiet, anklagemyndigheden, kriminalforsorgen og domstolene – er myndighedernes behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge og efterforske strafbare handlinger reguleret af retshåndhævelsesloven.

[Regeringens politiske holdning]

Jeg opfatter generelt spørgsmålene sådan, at spørgerens interesse primært vedrører politiets brug af ansigtsgenkendelse. Og jeg vil derfor fokusere på det.

Jeg mener, at politiet – ligesom resten af samfundet – generelt skal følge med udviklingen. Og at ansigtsgenkendelsesteknologi kan være et fornuftigt redskab, hvis det kan bidrage til at effektivisere og lette politiets arbejde. Teknologien kan således være politiets øjne og f.eks. erstatte den ressourcekrævende manuelle gennemgang af digitalt bevismateriale i f.eks. sager om seksuelle overgreb mod børn.

Kriminaliteten bliver til stadighed mere digital og mere kompleks. Den udvikling skal vores myndigheder kunne matche og håndtere. Derfor mener jeg, at det er en bunden opgave for politiet løbende at undersøge, om der er behov for nye metoder eller redskaber til at slå kriminaliteten ned.

Derfor er det også min principielle holdning, at politiet skal kunne bruge ansigtsgenkendelsesteknologi i konkrete sager inden for de juridiske rammer, jeg lige har nævnt.

Men jeg vil samtidig gerne understrege vigtigheden af, at Danmark ikke går hen og bliver et overvågningssamfund. Der skal altså findes den rette balance. Og lovgiv-

ningen er netop udtryk for en balanceret tilgang, hvor der bl.a. lægges vægt på, hvad formålet med brugen af ansigtsgenkendelse er.

[Politiets brug af ansigtsgenkendelse]

Med **samrådsspørgsmål D** spørges der til, hvorfor Rigspolitiet i besvarelsen af spørgsmål nr. 1222 fra Folketingets Retsudvalg ikke kunne oplyse, i hvilket omfang politiet anvender ansigtsgenkendelsesteknologi.

Rigspolitiet har oplyst, at Rigspolitiet ikke kunne levere et bidrag inden for fristen, da en høring af alle politikredse var nødvendig for at give et fyldestgørende svar.

Jeg kan oplyse, at Justitsministeriet den 21. november 2023 har oversendt Rigspolitiets bidrag til besvarelsen til Folketingets Retsudvalg.

Rigspolitiet har oplyst, at politiet på nuværende tidspunkt ikke anvender ansigtsgenkendelsesteknologi til verificering af en rejsendes identitet i forbindelse med grænsekontrollen.

Ansigtsgenkendelsesteknologi har dog tidligere været anvendt i forbindelse med den automatiske ind- og udrej-

sekontrol i Københavns Lufthavn. Her har man benyttet de såkaldte ABC-e-gates [Automatic Border Control]. Der er opstillet nye ABC-e-gates i Københavns Lufthavn og i Billund Lufthavn, som endnu ikke er taget i brug. I begge lufthavne forventes de opstillede ABC-e-gates taget i brug i første kvartal af 2024.

Derudover har Nationalt Cyber Crime Center (NC3), som led i den politiske aftale om en digital tryghedspakke fra 2022, iværksat et pilotprojekt om digitaliseret offergenkendelse, der også omfatter brug af ansigtsgenkendelsesteknologi. Teknologien vil under pilotprojektet blive testet som hjælpeværktøj til at søge i billed- og videomateriale på et antal afsluttede efterforskninger og på NC3's database med billedmateriale vedrørende seksuelt misbrug af børn.

Herudover har Københavns Vestegns Politi i 2022 indkøbt et it-program, der bl.a. indeholder en ansigtsgenkennelsesfunktion. It-programmet har siden 2022 været anvendt i to konkrete sager til at finde specifikke børn udsat for overgreb.

Rigspolitiet – og i sagens natur Justitsministeriet – var ikke bekendt med dette, og Københavns Vestegns Politi

har indstillet brugen af programmet i forbindelse med Rigspolitiets høring til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 1222 fra Retsudvalget. Rigspolitiet har anmodet politikredsen om at redegøre for anskaffelsen og ibrugtagningen af det omhandlede it-program. Det sker, fordi Rigspolitiet i 2018 udsendte en instruks til samtlige politikredse om, at kredsene skal kontakte Rigspolitiet, hvis kredsene identificerer et behov for brug af ansigtsgenkendelsesteknologi.

Landets øvrige politikredse har oplyst, at kredsene i øvrigt ikke anvender ansigtsgenkendelsesteknologi.

[Samrådsspørgsmål E]

Med **samrådsspørgsmål E** spørges der til, om Folketinget vil blive inddraget i en eventuel beslutning om at udvide brugen af ansigtsgenkendelse.

Som jeg tidligere har nævnt, har jeg ikke en principiel modstand mod ansigtsgenkendelsesteknologi, men anvendelsen skal selvfølgelig ske inden for de juridiske rammer.

Hvis politiet ud fra en politifaglig vurdering finder, at teknologien er nyttig og anvendelsen respekterer de da-

tabeskyttelsesretlige rammer, så mener jeg også, at det er et værktøj, som politiet skal benytte.

Skulle der vise sig behov for at justere den retlige ramme for politiets brug af ansigtsgenkendelse, vil det naturligvis også ske under sædvanlig inddragelse af Folketinget, ligesom det er naturligt, at vi her i Folketinget løbende drøfter anvendelse af nye teknologier. Jeg vil naturligvis orientere Folketinget, hvis der er anledning til det. Som jeg har nævnt, spænder anvendelsen af ansigtsgenkendelse vidt, og jeg mener derfor ikke, at myndighederne af egen drift skal orientere Folketinget om enhver mindre anvendelse af ansigtsgenkendelsesteknologi. Men som altid besvarer jeg meget gerne spørgsmål fra Folketinget herom.

[Afslutning]

Afslutningsvist vil jeg gerne understrege, at selvom ansigtsgenkendelse *kan* anvendes inden for rammerne af den gældende lovgivning, så anvender myndighederne på Justitsministeriets område aktuelt teknologien i et meget begrænset omfang.

Og det er min holdning, at en mere systematisk eller omfattende anvendelse af ansigtsgenkendelsesteknologi

alene skal ske, når og hvis myndighederne har gjort sig relevante juridiske, praktiske og principielle overvejelser.

Tak for ordet.